Γνωμοδότηση για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου περί των ελαχίστων προδιαγραφών ασφάλειας και υγείας που αφορούν την έκθεση των εργαζομένων σε κινδύνους οφειλόμενους στους φυσικούς παράγοντες([1])

(93/C 249/11)

Στις 31 Μαρτίου 1993 και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 118 Α της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή να γνωμοδοτήσει για την παραπάνω πρόταση.

Το τμήμα κοινωνικών, οικογενειακών, εκπαιδευτικών και πολιτιστικών θεμάτων, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 10 Ιουνίου 1993 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Etty.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή κατά την 307η σύνοδο ολομέλειας (συνεδρίαση της 30ής Ιουνίου 1993), υιοθέτησε με 92 ψήφους υπέρ, 48 κατά και 7 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Εισαγωγή

1.1. Η πρόταση της Επιτροπής αποτελεί συνέχεια της οδηγίας-πλαίσιο της 12ης Ιουνίου 1989. Καλύπτει την έκθεση σε φυσικούς παράγοντες που δεν εξετάστηκαν μέχρι σήμερα από τις οδηγίες των ΕΚ, εκτός από το θόρυβο που αποτελεί το αντικείμενο μιας εν ισχύι οδηγίας.

1.2. Η πρόταση που εξετάζει τώρα η ΟΚΕ σκοπό έχει να καλύψει ένα σημαντικό μέρος των κινδύνων που οφείλονται σε φυσικούς παράγοντες, και να ενημερώσει την προγενέστερη οδηγία για το θόρυβο. Καλύπτει το θόρυβο, τις δονήσεις, την οπτική ακτινοβολία, τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία και τα κύματα. Δεν καλύπτει τις ιοντίζουσες ακτινοβολίες που επί μακρόν αποτέλεσαν αντικείμενο χωριστής και ενδελεχούς εξέτασης, ούτε και τις μη ακουστικές επιπτώσεις του θορύβου (θέμα για το οποίο η Επιτροπή θα προετοιμάσει, σε πρώτο στάδιο συμπληρωματική σύσταση). Δεν καλύπτει, επίσης, μεταξύ άλλων, την έκθεση στη συμπίεση/αποπίεση, τη ζεστή/κρύα πίεση ή τις φυσικές επιπτώσεις στο μυϊκό και σκελετικό σύστημα που καταλογίζονται στις μεθόδους εργασίας και όχι σε ειδικούς παράγοντες, ούτε για παράδειγμα τα δυστυχήματα που προκαλούνται από τον ηλεκτρισμό. Ο βαθμός πληροφόρησης και γνώσης των κινδύνων ποικίλλει, μεταξύ των υπό εξέταση παραγόντων, και είναι μεγαλύτερος για το θόρυβο και τους κραδασμούς, που αναγνωρίζονται ως επαγγελματικοί παράγοντες που συνεπάγονται σημαντικούς κινδύνους. Ωστόσο, αναγνωρίζονται κίνδυνοι που προέρχονται από ορισμένες οπτικές ακτινοβολίες [για παράδειγμα τις υπεριώδεις και τις συνεκτικές ακτινοβολίες (λέϊζερ)].

1.3. Η Επιτροπή επέλεξε τη λύση της οδηγίας βάσει της οποίας θεσπίζονται οι γενικές αρχές για την αξιολόγηση των κινδύνων, τη μέτρηση, τον έλεγχο των εκθέσεων, την προστασία, κατάρτιση και διαβούλευση και υγειονομική παρακολούθηση, ενώ έχει εφαρμόσει τις εν λόγω αρχές στους τέσσερις παράγοντες που παρουσιάζονται σε ειδικά παραρτήματα. Η εν λόγω συστηματική προσέγγιση επελέγη αντί των χωριστών και μεμονωμένων οδηγιών και ευθυγραμμίζεται με το ψήφισμα της 13ης Σεπτεμβρίου 1990 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με το οποίο το τελευταίο καλούσε την Επιτροπή να εκπονήσει πρόταση οδηγίας στον τομέα των κινδύνων που οφείλονται σε θορύβους, δονήσεις και λοιπούς φυσικούς παράγοντες που εμφανίζονται κατά την εργασία.

2. Γενικές παρατηρήσεις

2.1. Η ΟΚΕ φρονεί ότι η πρόταση της Επιτροπής αποτελεί σημαντικό συμπλήρωμα των υπαρχουσών κοινοτικών διατάξεων του τομέα της ασφάλειας και της υγείας στην εργασία και λαμβάνει σοβαρά υπόψη το μέγεθος των εν λόγω κινδύνων που αφορούν δεκάδες εκατομμύρια εργαζομένων εντός της Κοινότητας.

2.2. Παράλληλα, η ΟΚΕ επισημαίνει τα κενά και τις ανισότητες μεταξύ των εθνικών ρυθμίσεων. Αναγνωρίζει, επίσης, τις δυσκολίες που συνεπάγεται η σύνταξη κοινοτικών ρυθμίσεων που ορίζουν προδιαγραφές οι οποίες απαιτούν μετρήσεις και συμμόρφωση εις τρόπον ώστε ο έλεγχος του επιπέδου του αποδεκτού κινδύνου να καθορίζεται μέσω δημοκρατικών διαδικασιών εντός της Κοινότητας.

2.3. Η ΟΚΕ μπορεί να αποδεχθεί την προσέγγιση που επέλεξε η Επιτροπή για την εν λόγω οδηγία.

2.4. Όσον αφορά το νομικό μέσο που προτείνεται για το θόρυβο, η ΟΚΕ συμφωνεί με την ιδέα της ενημέρωσης της υφιστάμενης οδηγίας 86/188/ΕΟΚ. Είναι ενήμερη για το γεγονός ότι ορισμένα κράτη μέλη εφάρμοσαν μόλις πρόσφατα την εν λόγω οδηγία και ότι ως εκ τούτου, δεν έχει αποκτηθεί ακόμη επαρκής πείρα. Η αναθεώρηση των υφισταμένων μέσων είναι θεμιτή λόγω της υποχρεώσεως του Συμβουλίου να επανεξετάσει την οδηγία πριν από την 1η Ιανουαρίου 1994, του μεγάλου αριθμού των ενεχομένων εργαζομένων και της τεχνικής προόδου που επετεύχθη από την έγκριση της οδηγίας και εφεξής. Η ΟΚΕ επισημαίνει ότι οι ρυθμίσεις αφορούν άμεσα τις βλάβες ακοής που προέρχονται από το θόρυβο και επισημαίνει ότι η κώφωση, λόγω θορύβου συνεξετάζεται στη σύσταση της Επιτροπής της 22ας Μαΐου 1990 που αφορά την υιοθέτηση ευρωπαϊκού χρονοδιαγράμματος για τις επαγγελματικές ασθένειες.

([1]) ΕΕ αριθ. C 77 της 18. 3. 1993, σ. 77.

2.4.1. Η ΟΚΕ επισημαίνει ότι η πρόταση για το θόρυβο αφορά τους τομείς των θαλάσσιων και εναέριων μεταφορών, που δεν καλύπτονται, όμως, από την υφιστάμενη οδηγία 86/188/ΕΟΚ. Η δεύρυνση των εν λόγω διατάξεων θα έχει αναπόφευκτα σημαντικό οικονομικό κόστος, για το οποίο, όμως, δεν παρέχονται επαρκείς πληροφορίες. Με απώτερο σκοπό τα επόμενα βήματα που θα γίνουν κατά την πορεία της λήψης των αποφάσεων, σχετικά με το εν λόγω σχέδιο οδηγίας, η ΟΚΕ θεωρεί ότι είναι σημαντικό να συμπληρώσει η Επιτροπή την πρότασή της με τους ενδεδειγμένους υπολογισμούς. Θα καταστεί, προφανώς, αναγκαίο να συμπεριληφθεί στους υπολογισμούς αυτούς το κοινωνικό κόστος, σε όρους αρνητικών συνεπειών για την υγεία των εργαζομένων, ως αποτέλεσμα της μη μεταβολής της πολιτικής στους τομείς της ασφάλειας και της υγείας.

2.5. Η ΟΚΕ επικροτεί, σε γενικές γραμμές, τις προτάσεις της Επιτροπής για τις δονήσεις που διατυπώνονται στο σχέδιο οδηγίας και φρονεί ότι είναι πολύ σημαντικό να υποβληθεί μια κοινοτική οδηγία που να πραγματεύεται το εν λόγω θέμα. Το θέμα των αρνητικών επιπτώσεων για την υγεία από τις δονήσεις εξετάζεται, επίσης, στη σύσταση της Επιτροπής για το ευρωπαϊκό χρονοδιάγραμμα επαγγελματικών ασθενειών.

2.6. Η ΟΚΕ εξέτασε ορισμένες δυσκολίες που σχετίζονται με την αξιολόγηση, τη μέτρηση και τον έλεγχο των επαγγελματικών κινδύνων από τις οπτικές ακτινοβολίες, τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία και τα κύματα ενώ θεωρεί ότι είναι δυνατόν να διευρυνθούν ορισμένα από τα προστατευτικά μέτρα προκειμένου να συμπεριληφθούν και οι εργαζόμενοι που απασχολούνται στους εν λόγω τομείς. Επισημαίνει τομείς όπου ενδείκνυται να ληφθούν ειδικά μέτρα [υπεριώδεις και συνεκτικές ακτινοβολίες (λέϊζερ)]. Ήδη υπάρχουν απλά και πρακτικά μέτρα. Εξαιτίας του σημερινού επιπέδου γνώσεων, μπορεί να είναι πρόωρο να αναπτυχθούν, προς το παρόν, όργανα για τις οπτικές ακτινοβολίες, τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία, και τα κύματα. Η ΟΚΕ, έχοντας υπόψη τις σημερινές επιστημονικές συζητήσεις επιθυμεί, εντούτοις, να ενθαρρύνει την Επιτροπή στη συνέχιση του έργου της, που οδηγεί στη μελλοντική διαμόρφωση προστατευτικών μέτρων.

2.7. Η ΟΚΕ εξέτασε τα γενικά μέτρα που προτείνονται στο τμήμα ΙΙ της πρότασης και φρονεί ότι ευθυγραμμίζονται με τις κοινοτικές αρχές περί προστασίας της υγείας και ασφάλειας στην εργασία. Υποστηρίζει, επίσης, τις προτάσεις που διατυπώνονται στο τμήμα ΙΙ για την υιοθέτηση ενδεδειγμένων μέτρων όσον αφορά την παρακολούθηση της υγείας, τον εξοπλισμό και τις μεθόδους εργασίας καθώς και τις διαδικασίες διαβούλευσης που προβλέπονται από το άρθρο 10 (και κυρίως το άρθρο 14 περί παρεκκλίσεων).

2.8. Η ΟΚΕ πληροφορήθηκε τις διάφορες απόψεις για τον καθορισμό των επιδιωκόμενων επιπέδων: ένα ανώτατο όριο πέραν του οποίου η έκθεση θα πρέπει να προλαμβάνεται· ένα κατώτατο όριο ανάλογο με αυτό που στοχεύουν τα προστατευτικά μέτρα της προτεινόμενης οδηγίας· ένα διάστημα δράσεως εντός του οποίου ειδικά μέτρα θα αποβλέπουν στην ενδεδειγμένη ανά περίπτωση μείωση.

2.8.1. Παρόλο που αποδέχεται την επιδίωξη της Επιτροπής όπως ο καθορισμός κατώτατου ορίου αποτελεί μακροπρόθεσμο στόχο, η ΟΚΕ επισημαίνει ότι η οδηγία καθορίζει ότι ο κίνδυνος που προέρχεται από έκθεση σε φυσικούς παράγοντες θα πρέπει να μειωθεί στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο. Περαιτέρω, η οδηγία δεν καθιστά σαφές εάν το κατώτατο όριο αποτελεί ή όχι νομική προϋπόθεση.

2.8.2. Ως εκ τούτου, η ΟΚΕ προτείνει στην Επιτροπή να επανεξετάσει τις σχετικές διατυπώσεις.

2.9. Το εν λόγω θέμα είναι σημαντικό για τις κατωτέρω ειδικές παρατηρήσεις στις οποίες εξετάζονται τα άρθρα της οδηγίας και τα παραρτήματα κάθε ενός από τα τέσσερα τμήματα για τους φυσικούς παράγοντες. Θα ήταν επίσης, σημαντικό για τους παράγοντες που μπορούν να συμπεριληφθούν μελλοντικά στην εν λόγω οδηγία.

3. **Ειδικές παρατηρήσεις**

3.1. *Άρθρο 3.3*

3.1.1. Η Επιτροπή θα πρέπει να καθορίσει τις κατευθυντήριες γραμμές για τις ομάδες που αντιμετωπίζουν συγκεκριμένους κινδύνους (π.χ. ανάλογα με τα διάφορα επαγγέλματα). Τούτο δεν θα πρέπει να αφεθεί στα μεμονωμένα κράτη μέλη.

3.1.2. Θα πρέπει να καταστεί σαφές ότι τα μέτρα που θα ληφθούν για τις ομάδες ειδικών κινδύνων θα πρέπει να αποβλέπουν αποκλειστικά στην πρόληψη και δεν θα πρέπει να αποτελούν τη βάση για επιλογή των εργαζομένων.

3.1.3. Η ΟΚΕ διερωτάται για τον κίνδυνο ύπαρξης συγκλινουσών επιπτώσεων από την ταυτόχρονη έκθεση σε φυσικούς παράγοντες και σε άλλες εκθέσεις σε φυσικούς ή χημικούς παράγοντες.

3.2. *Άρθρο 15*

3.2.1. Και οι δύο πλευρές της βιομηχανίας θα πρέπει να ενέχονται στη διαμόρφωση των πρόσθετων εγγράφων.

3.3. *Παράρτημα Ι, Θόρυβος*

3.3.1. Υπενθυμίζοντας τη γενική της παρατήρηση που διατυπώνεται ανωτέρω στο σημείο 2.8 για τα κατώτατα όρια, η ΟΚΕ επισημαίνει ότι τάσσεται υπέρ της πρόθεσης της Επιτροπής για καθορισμό μακροπρόθεσμων στόχων όσον αφορά τα 75dB(A). Η ΟΚΕ φρονεί ωστόσο, ότι η σχετική διατύπωση εγκυμονεί τον κίνδυνο δημιουργίας συγχύσεων.

3.3.2. Όσον αφορά το ενδιάμεσο επίπεδο, που η Επιτροπή, καθορίζει στα 80dB(A), η ΟΚΕ φρονεί ότι η Επιτροπή θα πρέπει να διατυπώσει σαφέστερα τα επιχειρήματα για την προτεινόμενη μείωση του υφιστάμενου επιπέδου των 85dB(A).

3.3.3. Η ΟΚΕ επισημαίνει την έλλειψη πληροφοριών για τον οικονομικό αντίτυπο που συνεπάγεται η μείωση του ενδιάμεσου επιπέδου από 85 σε 80dB(A) όσον αφορά το κόστος της υγιεινομικής παρακολούθησης.

3.3.3.1. Φρονεί ότι η Επιτροπή θα πρέπει να εξηγήσει γιατί στο κείμενο για την παρακολούθηση της υγείας του παραρτήματος γίνεται αναφορά στο «right» (δικαίωμα) των εργαζομένων για υγιεινομική παρακολούθηση, ενώ σε άλλα παραρτήματα αναφέρεται ότι ο εργαζόμενος «is entitled» (δικαιούται). (Στα ελληνικά έχει αποδοθεί και τις δύο φορές «δικαιούται»).

3.4. *Παράρτημα ΙΙ, Δονήσεις*

3.4.1. Η ΟΚΕ εξέτασε τα υπέρ και τα κατά διαφορετικών προδιαγραφών τόσο γαι τις δονήσεις όσο και για άλλους φυσικούς παράγοντες (για παράδειγμα, 4 αντί για 8 ώρες). Μπορεί να αποδεχθεί την επιλογή της Επιτροπής των 8 ωρών. Φαίνεται ότι δεν υπάρχει επιτακτική ανάγκη να αντιμετωπίζεται το θέμα των δονήσεων κατά διαφορετικό τρόπο από ό, τι άλλοι φυσικοί παράγοντες.

3.4.2. Όσον αφορά τις δονήσεις στο σύνολό τους, η ΟΚΕ φρονεί ότι, στις περισσότερες περιπτώσεις, η μείωση των κινδύνων μπορεί να επιτευχθεί μέσω εργονομικών προδιαγραφών.

3.4.3. Όσον αφορά την ατομική προστασία από τις δονήσεις στο σύνολό τους, η ΟΚΕ επισημαίνει ότι, σε πολλές περιπτώσεις, τούτο μπορεί να επιτευχθεί με την κατασκευή καθισμάτων στις μηχανές, που, συνήθως, είναι μικρού κόστους.

Βρυξέλλες, 30 Ιουνίου 1993.

Η Πρόεδρος της
Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Susanne TIEMANN

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

στη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Η ακόλουθη τροπολογία η οποία συγκέντρωσε τουλάχιστον το 1/4 των ψήφων απορρίφθηκε κατά την διάρκεια των συζητήσεων:

«Να διαγραφούν όλα τα σημεία της γνωμοδότησης και να αντικατασταθούν από τα ακόλουθα:

1. **Εισαγωγή**

1.1. Η πρόταση της Επιτροπής, που υποβάλλεται σύμφωνα με την οδηγία-πλαίσιο 89/391/ΕΟΚ, στοχεύει να ενημερώσει την υφιστάμενη οδηγία για την προτασία από το θόρυβο (86/188/ΕΟΚ) και, παράλληλα, να ενσωματώσει την εν λόγω ενημέρωση σε μια οδηγία — υποπλαίσιο που αφορά την προστασία των εργαζομένων από την έκθεση σε κινδύνους που προέρχονται από ορισμένους άλλους φυσικούς παράγοντες.

1.2. Η πρόταση καλύπτει το θόρυβο, τους κραδασμούς, τις οπτικές ακτινοβολίες καθώς και τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία και τα κύματα. Η Επιτροπή επέλεξε τη μορφή της οδηγίας βάσει της οποίας επιδιώκεται να καθορισθούν κοινές αρχές και για τους τέσσερις επιλεχθέντες φυσικούς παράγοντες (και, πιθανώς, για οποιονδήποτε άλλο φυσικό παράγοντα προστεθεί σε εύθετο χρόνο). Οι εν λόγω αρχές συμπεριλαμβάνουν την αξιολόγηση των κινδύνων, την έκθεση, τον έλεγχο των εκθέσεων, προστατευτικά μέτρα, κατάρτιση, διαβούλευση, ιατρική παρακολούθηση, κατώφλια έκθεσης, ενδιάμεσα επίπεδα δράσης καθώς και ανώτατα επίπεδα.

2. **Γενικές παρατήρησεις**

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η ΟΚΕ επιθυμεί την προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που οφείλονται σε φυσικούς παράγοντες.

Ωστόσο, η ΟΚΕ φρονεί ότι η προτεινόμενη οδηγία δεν παρέχει τα αποτελεσματικά μέσα για να επιτευχθεί αυτό. Οι λόγοι μπορούν συνοψισθούν, εν συντομία, ως ακολούθως:

2.1. Η μορφή της οδηγίας, με την οποία επιδιώκεται να εφαρμοσθεί ένα ενιαίο σύνολο αρχών για τέσσερις πολύ διαφορετικούς φυσικούς παράγοντες (και παρέχει τη δυνατότητα να προστεθούν και άλλοι παράγοντες) είναι ανεπαρκής. Οι διαφορές που απαριθμούνται στα τέσσερα παραρτήματα καταδεικνύουν τη δυσκολία αυτή που οφείλεται στις ενυπάρχουσες διαφορές μεταξύ των παραγόντων και στο πολύ διαφορετικό επίπεδο γνώσεων σχετικά με τους διαφόρους παράγοντες και τις επιπτώσεις τους.

Λόγου χάρη: ο πολύπλοκος χαρακτήρας των διαφόρων επιπέδων ενδεχομένως να δημιουργήσει σύγχυση και δυσκολίες στην πράξη. (Είναι σημαντικό ότι μια παρομοία πρόταση οδηγίας για την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που σχετίζονται με χημικούς παράγοντες πραγματεύεται μόνο μια ομοιογενή ομάδα χημικών παραγόντων, όσον αφορά τον έλεγχο, αλλά όχι απαραίτητα τις απαγορεύσεις, ενώ οι καρκινογόνοι παράγοντες και οι βιολογικές ουσίες καλύπτονται από διαφορετικές οδηγίες).

2.2. Η πρόταση δεν έχει διατυπωθεί σαφώς και, ως εκ τούτου, μπορεί να οδηγήσει σε παρανοήσεις και διαφορετικές ερμηνείες εκ μέρους των διαφόρων αρχών. Αυτοί που καλούνται να εφαρμόσουν τις ισχύουσες διατάξεις στην πράξη, αντιμετωπίζουν προβλήματα σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής τους. Λόγου χάρη: Στο άρθρο 5 παράγραφος 1, δεν είναι σαφές τι σημαίνει «οι κίνδυνοι που προκύπτουν από την έκθεση στο φυσικό αυτό παράγοντα πρέπει να περιορίζονται στο χαμηλότερο εφικτό επίπεδο» όπως επίσης δεν είναι σαφές τι σημαίνει ότι η μείωση αυτή θα πρέπει να είναι «σε επίπεδο χαμηλότερο του επιπέδου κατωφλίου που αναφέρεται...». Η Επιτροπή αναφέρει ότι αυτός είναι ένας μακροπρόθεσμος στόχος, αλλά αυτή η αναφορά δεν προσδιορίζεται στο κείμενο της πρότασης και, ως εκ τούτου, δεν έχει κανονιστικό χαρακτήρα.

2.3. Η ΟΚΕ εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι δεν εκπονήθηκε ενημερωτική ανάλυση κόστους — οφέλους. Η ΟΚΕ φρονεί ότι οι καθορισθείσες απαιτήσεις θα αυξήσουν σημαντικά το κόστος και αυτό για να υπάρξει αβέβαιη βελτίωση της υγείας κατά την εργασία, ενώ θα έχουν δυσανάλογες επιπτώσεις για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που θα πρέπει να προσφεύγουν σε εταιρείες παροχής συμβουλών για θέματα συμμόρφωσης προς τις διατάξεις της πρότασης. Περαιτέρω, στο άρθρο 5 (και ειδικότερα παράγραφο 2) δεν εξετάζεται η οικονομική πλευρά του θέματος, παρά το γεγονός ότι αυτό είναι υψίστης σημασίας σε πολλές περιπτώσεις.

2.4. Η ΟΚΕ εκφράζει την ανησυχία ότι η εν λόγω πρόταση στοχεύει να καθορίσει ελέγχους για ορισμένους φυσικούς παράγοντες για τους οποίους δεν φαίνεται να υπάρχουν επαρκείς επιστημονικές γνώσεις.

3. **Παρατηρήσεις για επιμέρους σημεία της πρότασης (Μεμονωμένοι φυσικοί παράγοντες)**

Τα ακόλουθα τεχνικά παραδείγματα, που αφορούν μεμονωμένους φυσικούς παράγοντες και συμπεριλαμβάνονται στην πρόταση, επεξηγούν τόσο τις προαναφερθείσες γενικές παρατηρήσεις όσο και τα συμπεράσματα που ακολουθούν.

3.1. *Θόρυβος*

3.1.1. Στην οδηγία 86/188/ΕΟΚ και ειδικότερα στο άρθρο 10, προβλέπεται ότι «Το Συμβούλιο επανεξετάζει την οδηγία λαμβάνοντας υπόψη ιδίως την πρόοδο των επιστημονικών γνώσεων και της τεχνολογίας καθώς και την πείρα που θα έχει αποκτηθεί από την εφαρμογή της οδηγίας...». Η ΟΚΕ δεν γνωρίζει εάν έχει εκπονηθεί κάποια έκθεση για την πείρα που έχει αποκτηθεί εν προκειμένω. Τούτο είναι κατανοητό επειδή η οδηγία τέθηκε σε ισχύ πρόσφατα και σε ορισμένα κράτη μέλη πολύ πρόσφατα. Επειδή δεν έχει εκπονηθεί έκθεση για την αποκτηθείσα πείρα, όχι μόνο η Επιτροπή προτείνει να θεσμοθετήσει το Συμβούλιο κατά παράβαση της οδηγίας 86/188/ΕΟΚ αλλά και απουσιάζει ένα θεμελιώδες στοιχείο, στο οποίο θα έπρεπε να βασισθεί μια τέτοιου είδους επανεξέταση.

3.1.2. Η ποσοτική επιλογή των 75 dB(A) για τα επίπεδα κατωφλίου είναι ιδιαιτέρως αμφισβητούμενη. Από δεδομένα προκύπτει ότι η μείωση της ακοής είναι πολύ μικρή ακόμα και κατά την έκθεση σε επίπεδα της τάξεως των 80 dB(A), (συμπεριλαμβανομένων και των πιο ευαίσθητων στρωμάτων του πληθυσμού) αν ληφθεί υπόψη η συμβολή της φυσικής διαδικασίας γήρανσης. Έτσι προκύπτει ότι το όριο των 75 dB(A) δεν καθορίσθηκε βάσει εξακριβωμένων γνώσεων. Ως εκ τούτου, αμφισβητείται η ίδια η ανάγκη ύπαρξης των επιπέδων κατωφλίου καθώς και εκείνων που αναφέρονται στο παρακάτω σημείο.

3.1.3. Ο λόγος καθορισμού επιπέδων κατωφλίου δεν είναι σαφής κυρίως επειδή δεν συνεπάγεται σαφώς προσδιορισμένη δράση. Αν ληφθούν υπόψη τα προβλήματα που αναφέρονται ανωτέρω στο σημείο 2.2, σχετικά με το άρθρο 5, παράγραφος 1, εάν η εν λόγω κακώς διατυπωμένη παράγραφος ερμηνευθεί εις τρόπον ώστε να προκύπτει ότι η έκθεση θα πρέπει να μειωθεί σε επίπεδα κατωφλίου, ειδικότερα με μέτρα τεχνικής φύσης ή/και οργάνωση της εργασίας σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 2, τότε η συμμόρφωση σε ορισμένες περιπτώσεις δεν θα είναι τεχνικώς εφικτή ή/και θα συνεπάγεται δυσανάλογα υψηλό κόστος σε πολλές περιπτώσεις όταν αυτό θα είναι εφικτό από τεχνικής απόψεως. Οι αναφορές στο τμήμα 2 του παραρτήματος 1 περιπλέκουν το κείμενο ακόμη περισσότερο επειδή δημιουργούν αμφιβολίες σχετικά με το εάν το πρόγραμμα μείωσης, που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 2, στοχεύει να επιτευχθεί το επίπεδο κατωφλίου των 75 dB(A) ή το επίπεδο δράσης των 85 dB(A). Περαιτέρω, ο τρόπος χρήσης των μέσων ατομικής προστασίας — και ιδίως των πλέον διαδεδομένων μέσων ατομικής προστασίας — παραμένει ασαφής.

3.1.4. Σε πολλές περιπτώσεις, η προτεινόμενη δημιουργία χώρων αναψυχής ή ανάπαυσης με πολύ χαμηλά επίπεδα είναι προβληματική, ενώ η μείωση στα 60 dB(A), κατά τη διάρκεια του ύπνου, συχνά είναι ανέφικτη.

3.1.5. Η προτεινόμενη επέκταση των διατάξεων προκειμένου νακαλυφθούν και οι δραστηριότητες εναέριων και θαλάσσιων μεταφορών θα έχει σημαντικές οικονομικές επιπτώσεις, ενώ δεν έχει εκπονηθεί σχετική αποτίμηση και η επέκταση δεν αιτιολογείται από τα αντίστοιχα οφέλη.

3.2. *Κραδασμοί*

3.2.1. Τα προτεινόμενα επίπεδα κατωφλίου και τα λοιπά επίπεδα είναι πολύ αμφισβητήσιμα.

Οι μετρήσεις τους στον τόπο της εργασίας, ειδικότερα όσον αφορά τις δόσεις και τις επιπτώσεις επί κάθε ατόμου, είναι πολύ δύσκολες και αμφίβολες επειδή εξαρτώνται όχι μόνο από τα μηχανήματα που προκαλούν τους κραδασμούς αλλά, επίσης, και από τον τρόπο χρήσης, από το κατεργαζόμενο υλικό και από το όλο περιβάλλον.

Η εφαρμογή των επιπέδων που προβλέπουν οι κανονιστικές διατάξεις είναι ανέφικτη χωρίς ενδεδειγμένες μετρήσεις.

3.2.2. Η εμπειρία εκτός της Κοινότητας καταδεικνύει ότι η συμμόρφωση προς τις απαιτήσεις που προβλέπονται από τις κανονιστικές διατάξεις, συνεπώς δεν είναι πάντοτε δυνατή και εφικτή και ότι οι κατευθυντήριες γραμμές παρέχουν ένα καλύτερο τρόπο προστασίας του εργαζομένου.

3.2.3. «Προς το παρόν δεν διατίθεται κατάλληλος εξοπλισμός ατομικής προστασίας από τους κραδασμούς» (παράθεμα από το παράρτημα 2).

3.2.4. Οι διάφορες παρεκκλίσεις που επιτρέπονται, βάσει του εν λόγου παραρτήματος, καταδεικνύουν ορισμένα από τα προβλήματα που προκύπτουν κατά την εφαρμογή των προτεινόμενων μέτρων συναρτήσει του υφισταμένου επιπέδου γνώσεων.

3.3. *Οπτική ακτινοβολία*

3.3.1. Οι επιστημονικές γνώσεις είναι πολύ περιορισμένες και τα μέσα μέτρησης είναι ερευνητικού επιπέδου και, ως εκ τούτου, δεν ενδείκνυνται να χρησιμοποιούνται στον τόπο της εργασίας.

3.3.2. Ένας μεγάλος αριθμός εργαζομένων, που εργάζεται σε ανοικτούς χώρους, πιθανώς να εκτίθεται σε επίπεδα υπεριωδών ακτινοβολιών που προέρχονται από τον ήλιο και υπερβαίνουν τις τιμές που προτείνονται στο παράρτημα 4 ακόμη και εάν η εν λόγω έκθεση είναι σύντομης διάρκειας ενώ η προστασίας τους είναι ιδιαιτέρως προβληματική. Ακόμη και εάν αξιοποιηθεί η δυνατότητα παρεκκλίσεων για τους εργαζομένους που εργάζονται σε ανοικτούς χώρους η εν λόγω παρέκκλιση δεν τους απαλλάσσει από την υγειονομική παρακολούθηση. Η συμμόρφωση με τέτοιους είδους κανονιστικές διατάξεις είναι, ουσιαστικά, αδύνατη για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

3.3.3. Οι κίνδυνοι που προέρχονται από τις συνεκτικές ακτίνες (λέϊζερ) φαίνεται να ελέγχεται, χωρίς να υπάρχει ανάγκη πρόσθετων κανονιστικών μέτρων.

3.4. *Πεδία και κύματα*

3.4.1. Όπως για τους προαναφερθέντες φυσικούς παράγοντες, οι επιστημονικές γνώσεις όσον αφορά τα πεδία και τα κύματα βρίσκονται, ακόμη, σε στάδιο εξέλιξης όπως επίσης και τα όργανα μέτρησης και τα προστατευτικά μέτρα.

3.4.2. «Δεν υπάρχει κανένας επαρκής και πρακτικός τρόπος θωράκισης κατά της έκθεσης σε μαγνητικό πεδίο» (παράθεμα από το παράρτημα 4).

4. Συμπεράσματα

Ως εκ τούτου, η ΟΚΕ φρονεί ότι η αποτελεσματική προστασία των εργαζομένων δεν επιτυγχάνεται με τα μέτρα που προβλέπονται από την προτεινόμενη οδηγία [έγγρ. COM (92) 560 τελικό]. Το κείμενο δεν συνεπάγεται αποτελεσματική εφαρμογή και, σε ορισμένες περιπτώσεις, δεν υπάρχουν ούτε επαρκείς γνώσεις, ούτε ενδεδειγμένος εξοπλισμός, για την ορθή εφαρμογή.

5. Προτάσεις

Η ΟΚΕ προτείνει να αναπέμψει το Συμβούλιο την υπό εξέταση πρόταση στην Επιτροπή, ειδικότερα για:

5.1. Να προετοιμασθεί έκθεση σχετικά με την πρόοδο των επιστημονικών γνώσεων και των τεχνολογικών εξελίξεων και την εμπειρία που έχει αποκτηθεί από την εφαρμογή της οδηγίας 86/188/ΕΟΚ. Βάσει της έκθεσης αυτής και άλλων συναφών στοιχείων, η Επιτροπή θα πρέπει να αναθεωρήσει την οδηγία 86/188/ΕΟΚ και να προετοιμάσει νέα πρόταση για τροποποίηση της οδηγίας σχετικά με την προστασία από το θόρυβο, εάν τούτο κριθεί αναγκαίο.

5.2. Να προωθηθεί, περαιτέρω, η έρευνα για τις ιδιότητες των λοιπών φυσικών παραγόντων που περιλαμβάνονται στην υπό εξέταση πρόταση, τις επιπτώσεις τους επί των εργαζομένων, καθώς και τα όργανα μέτρησης και τα προστατευτικά μέτρα, προκειμένου να εξετασθεί η δυνατότητα εκπόνησης προτάσεων που να βασίζονται σε επιστημονικά και συγκεκριμένα στοιχεία για οποιαδήποτε απαραίτητα νομοθετικά μέτρα.

5.3. Εν τω μεταξύ, να προετοιμάσουν έγγραφα με κατευθυντήριες γραμμές που να αποβλέπουν στην αποτελεσματικότερη ενημέρωση των εργοδοτών και των εργαζομένων καθώς και στην προστασία τους, στην πράξη, από τις επιπτώσεις των μηχανικών κραδασμών, την οπτική ακτινοβολία καθώς και τα πεδία και τα κύματα.»

Αιτιολογία

Αυτοαιτιολογείται.

Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας

Ψήφοι υπέρ: 56, ψήφοι κατά: 92, αποχές: 5.

Γνωμοδότηση για την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με κοινοτική τεχνολογική πρωτοβουλία υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των ηλικιωμένων (TIDE) (1993-1994)[1]

(93/C 249/12)

Στις 11 Ιουνίου 1993, και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 235 της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την παραπάνω πρόταση.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή ανέθεσε στο τμήμα κοινωνικών, οικογενειακών, εκπαιδευτικών και πολιτισμικών θεμάτων την προετοιμασία των σχετικών εργασιών. Στη διάρκεια των εργασιών αυτών η ΟΚΕ όρισε τον κ. Frandi γενικό εισηγητή (άρθρα 18 και 46 του Εσωτερικού Κανονισμού).

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, υιοθέτησε ομόφωνα την ακόλουθη γνωμοδότηση κατά τη διάρκεια της 307ης συνόδου ολομέλειας (συνεδρίαση της 30ής Ιουνίου 1993).

1. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εκφράζει τη λύπη της που δεν μπόρεσε να εξετάσει εμπεριστατωμένα την «Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με κοινοτική τεχνολογική πρωτοβουλία υπέρ των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των ηλικιωμένων (TIDE) (1993-1994)» λόγω του εξαιρετικά περιορισμένου χρόνου που είχε στη διάθεσή της ως αποτέλεσμα της καθυστέρησης της αποστολής των σχετικών εγγράφων.

2. Η ΟΚΕ συμφωνεί ότι επιβάλλεται να αναληφθεί μια πρωτοβουλία προκειμένου να ενθαρρυνθεί η δημιουργία μιας εσωτερικής αγοράς της τεχνολογίας της αποκατάστασης στην Ευρώπη με σκοπό να διευκολυνθεί η κοινωνικο-οικονομική ενσωμάτωση των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των ηλικιωμένων.

3. Συνεπώς, πρέπει αναμφίβολα να θεωρηθεί θετικά η ενέργεια TIDE όπως έχει διατυπωθεί στο κείμενο που υποβλήθηκε στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή· η ενέργεια αυτή στηρίζεται στην εμπειρία που προέκυψε από την πρώτη φάση του ίδιου του TIDE.

4. Η ΟΚΕ επιφυλάσσεται να προβεί σε παρατηρήσεις ακόμη γενικότερου χαρακτήρα και να διατυπώσει συμπληρωματικές προτάσεις σε πρόσθετη γνωμοδότηση.

5. Εξάλλου, η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή παρατηρεί, ότι ακριβώς λόγω του διπλού αλληλένδετου στόχου της δημιουργίας μιας αγοράς παραγωγής οργάνων προστασίας και τεχνομεθοδολογιών που προωθούν την αποκατάσταση και την ένταξη με πλήρη αξιοπρέπεια των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των ηλικιωμένων στον τομέα της παραγωγής, πρέπει να συνεχισθεί η πορεία που ακολουθείται με επέκταση και διεύρυνση του πρότυπου παρέμβασης, που σήμερα αποβλέπει υπέρμετρα σε ορισμένες ειδικές πτυχές των εφαρμοσμένων επιστημών, όπως είναι η τηλεματική.

6. Για τη βέλτιστη επίτευξη του προτεινόμενου διπλού στόχου είναι πράγματι επιθυμητό να αποφευχθεί οποιοσδήποτε κίνδυνος «μονοκαλλιέργειας» και να υπάρξει δράση με πολυκλαδικό και διακλαδικό χαρακτήρα καθώς και οργανική και επεξεργασμένη διασύνδεση με το τετραετές πρόγραμμα της Ε + ΤΑ και με τις προβλέψεις των διαρθρωτικών ταμείων.

7. Πράγματι δεν θα ήταν αλλοιώς δυνατή η υλοποίηση μιας μεγάλης αγοράς και η πλήρως ενεργός ενσωμάτωση των ατόμων με ειδικές ανάγκες, παρά μόνο με τη συστηματική εξάλειψη σε όλη την επικράτεια όλων εκείνων των στοιχείων που σε διάφορα επίπεδα μπορούν να θεωρηθούν ως φυσιολογικά εμπόδια γενικότερα, γεγονός για το οποίο είναι θεμελιώδους σημασίας η ενεργός καταγραφή των χρηστών, η οποία

[1] ΕΕ αριθ. C 166 της 17. 6. 1993, σ. 12.